

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak (sprawozdawca)

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa T. spółki z o.o. w P.

przeciwko O. spółce z o.o. w P.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 21 września 2021 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 23 czerwca 2021 r., sygn. akt I AGa [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania, pozostawiając
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w
orzeczeniu kończącym sprawę.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę kasacyjną strony pozwanej „O.” sp. z o.o. w P. z uzasadnieniem, że została wniesiona w dniu 15 czerwca 2021 r. (co wynika z datownika Urzędu Pocztowego w P.), zaś ustawowy termin upłynął w dniu 13 czerwca 2021 r.

W zażaleniu strona pozwana zaskarżając powyższe orzeczenie w całości wniosła o jego uchylenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzuciła naruszenie art. 398⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 165 § 2 k.p.c. i art. 115 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, iż złożyła skargę kasacyjną po terminie, wynikającym z przepisów kodeksu postępowania cywilnego, podczas gdy skarga została oddana w placówce pocztowej operatora, wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r., r. poz. 1041; dalej: „pr. pocz.”), w dniu 14 czerwca 2021 r.

W uzasadnieniu skarżąca podała, że jej pełnomocnik korespondencję pocztową, prowadzoną w ramach działalności swojej kancelarii, wysyła za pośrednictwem Urzędu Pocztowego w P. w ten sposób, że w godzinach przedpołudniowych listonosz doręcza pełnomocnikowi pozwanej adresowaną do niego korespondencję, zaś w godzinach popołudniowych korespondencja wychodząca z kancelarii jest przez listonosza odbierana i w tym samym dniu składana w tej placówce pocztowej, zaś potwierdzona książka nadawcza jest doręczana pełnomocnikowi w kolejnym dniu, przy czym ostatnio wraz z fakturą. Wysyłka korespondencji z kancelarii pełnomocnika pozwanej (potwierdzona pieczęcią w książce nadawczej) zawsze odbywała się w dniu, w którym ta korespondencja była odbierana przez listonosza i jej termin wskazany przez pełnomocnika pozwanego w książce nadawczej danego dnia pokrywał się z datownikiem Urzędu Pocztowego w P..

W dniu 14 czerwca 2021 r. pełnomocnik pozwanej, zgodnie z dotychczasową praktyką, w ten sposób złożył skargę kasacyjną. Mianowicie przesyłka zawierająca skargę kasacyjną została odebrana w godzinach popołudniowych z kancelarii przez listonosza Urzędu Pocztowego w P. i doręczona do tej placówki. Analogiczna korespondencje, w innych sprawach, była wysyłana w kolejnych dniach.

Od dnia 14 czerwca 2021 r. nastąpiła jednak nie zakomunikowana pełnomocnikowi pozwanej zmiana sposobu oznaczania przez Urząd Pocztowy w P. dat przyjęcia do wysyłki korespondencji składanej przez pełnomocnika, o czym dowiedział się z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia.

Na powyższe okoliczności w zażaleniu zostały zawnioskowane dowody.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odpis wyroku z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi strony pozwanej w dniu 13 kwietnia 2021 r. Zważywszy na to, iż ten dzień przypadł na niedzielę, dwumiesięczny termin do wniesienia skargi kasacyjnej upłynął w dniu 14 czerwca 2021 r. (art. 165 § 1 k.p.c. w zw. z art. 115 k.c.).

Zgodnie z art. 165 § 2 k.p.c. oddanie pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe, jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu. Decydujące znaczenie ma zatem data złożenia w Urzędzie Pocztowym w P. przesyłki zawierającej skargę kasacyjną; zgodnie art. 3 pkt 8) pr. poczt. przez nadanie należy rozumieć polecenie doręczenia przesyłki pocztowej zgodnie z umową o świadczenie usługi pocztowej. Oczywiście data wynikająca z datownika urzędu pocztowego stwarza domniemanie zgodności ze stanem faktycznym (potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej wydane przez placówkę pocztową operatora wyznaczonego ma moc dokumentu urzędowego - art. 17 w zw. z art. 3 pkt 23 pr. poczt.), jednak nie wyklucza dowodzenia przez zainteresowaną stronę, że tego rodzaju przesyłka została nadana w placówce pocztowej we wcześniejszym dniu (art. 252 k.p.c. w zw. z art. 244 § 2 k.p.c.). Z przepisów ustawy - Prawo pocztowe nie wynika, by przyjęcie przesyłki do realizacji uzależnione było od równoczesnego przekazania środków pieniężnych z tą usługą związanych. W związku z czym, kwestia sposobu przyjmowania i realizacji wysyłki pocztowej oraz zasad przekazywania należności za usługi pocztowe pozostaje w gestii stosownego porozumienia operatora pocztowego i korzystającego z usług pocztowych (nadawcy). Stosownie do art. 14 pkt 1) pr. poczt., świadczenie usług pocztowych odbywa się na podstawie umów o świadczenie usług pocztowych zawieranych między nadawcami a operatorami pocztowymi, przy czym, co wynika z art. 15 ust. 1 pkt 1) tej ustawy, zawarcie umowy o świadczenie usługi pocztowej następuje w szczególności przez przyjęcie przez operatora pocztowego przesyłki pocztowej do przemieszczenia i doręczenia.

Z pisma wyjaśniającego z dnia 26 lipca 2021 r. Biura Wsparcia Klientów Regionalnego Działu Obsługi Klientów w W., stanowiącego odpowiedź na pismo pełnomocnika strony pozwanej z dnia 30 czerwca 2021 r., wynika, że przesyłka

została dostarczona do Urzędu Pocztowego w P. w dniu 14 czerwca 2021 r., ale nie przekazano gotówki na jej opłacenie i dlatego została ona przyjęta dopiero w dniu następnym, po otrzymaniu należnych środków pieniężnych.

W sprawie zasadniczą kwestią jest ustalenie, czy rzeczywiście przed 14 czerwca 2021 r. istniało wskazywane w zażaleniu porozumienie pomiędzy pełnomocnikiem strony pozwanej, prowadzącym kancelarię adwokacką a Urzędem Pocztowym w P., na podstawie którego przesyłki były odbierane przez pracownika tego Urzędu Pocztowego z kancelarii pełnomocnika strony pozwanej i składane tam w dniu odbioru z tej kancelarii, zaś przekazanie środków pieniężnych, w związku z realizacją usług pocztowych, miało miejsce w innym terminie. W sytuacji gdyby przed 14 czerwca 2021 r., w stosunkach pomiędzy Urzędem Pocztowym w P. a kancelarią prowadzoną przez pełnomocnika strony pozwanej istniało porozumienie, nawiązane także konkludentnie, na podstawie którego przesyłki były odbierane przez pracownika tego Urzędu Pocztowego oraz przekazywane tego samego dnia do tej placówki pocztowej, co znajdowało potwierdzenie także w datowniku pocztowym umieszczonym na przesyłkach, a dopiero w następnych dniach były przekazywane środki pieniężne, wówczas zmiana tej praktyki, bez wcześniejszego wypowiedzenia warunków umowy, względnie zmiany tych warunków w drodze porozumienia, byłaby nieskuteczna.

Jak stanowi art. 22 ust. 1 pr. poczt., wysokość oraz sposób uiszczania opłat za świadczone usługi pocztowe jest ustalana w cenniku usług pocztowych lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej. Ponadto w przypadku świadczenia usług powszechnych, operator, o którym stanowi art. 3 pkt 13 pr. poczt., może z określonymi nadawcami w zakresie wysokości i poboru opłat z tym związanych stosować sposób świadczenia tych usług zgodnie z uzgodnionymi warunkami (por. art. 54 pr. poczt.).

W konsekwencji odrzucenie skargi kasacyjnej jest przedwczesne i w zaistniałej sytuacji zachodzi konieczność przeprowadzenia wnioskowanych w zażaleniu dowodów, w tym z przesłuchania w charakterze świadków listonosza, który odbierał z kancelarii przesyłki, oraz osobę reprezentującą Urząd Pocztowy w P., przede wszystkim na okoliczność postanowień umowy o świadczenie usług

pocztowych w zakresie warunków przyjęcia przesyłki do realizacji i zasad uiszczania opłaty za świadczone usługi pocztowe.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., a orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawił, zgodnie z art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c., sądowi, który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

jw